GEMEENTE WAALRE

Uw brief van	Uw kenmerk	Afdeling/Ambtenaar
		SO/ N. v Lieshout
Onderwerp	**Ons kenmerk**	**Datum**
RIB Taskforce Sociaal Domein	1076152	VERZONDEN 11 NOV. 2025

Geachte raad,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken van de Taskforce Sociaal Domein tot en met Q3 2025.

Wachtlijstproblematiek jeugd
Als gevolg van capaciteitsproblemen door ziekte en vakantieverlof was in juli van dit jaar de wachtlijst voor jeugdhulp opgelopen tot zes maanden. Acute problematiek is daarbij steeds direct in behandeling genomen. Zoals toegelicht in de raadsinformatiebrief 'Stand van zaken CMD Jeugd' van 18 juli 2025, zijn de getroffen maatregelen effectief: de wachttijd bedraagt nu tussen de zes en acht weken. Hiermee voldoen we zowel aan de wettelijke termijn (maximaal 8 weken) als de gemiddelde termijn in de regio (4-8 weken). Daarnaast wordt gewerkt aan structurele aanpassingen in de organisatie en werkprocessen, met als doel de kwetsbaarheid van team CMD duurzaam te verminderen. Denk hierbij aan het inrichten en vanaf 1 januari 2026 opstarten van 'De Toegang', het integraler samenwerken met ketenpartners en het herinrichten van digitale systemen.

Uitbreiden en versterken toegang
De Toegang is een verzamelnaam voor het intakeproces bij aanvragen voor jeugdzorg, Wmo, inkomensondersteuning en inburgering. Tot op heden is de Toegang uitsluitend ingericht voor de Wmo en wordt deze uitgevoerd door één professional. Bij de Toegang van de Wmo zien we een daling in het aantal formele aanvragen; veel hulpvragen kunnen inmiddels adequaat worden afgehandeld door middel van advies, informatie of een gerichte verwijzing naar een passende voorliggende voorziening. Dit betekent dat beschikbare capaciteit gericht wordt ingezet waar deze het meest nodig is.
Binnen de Taskforce is één van de doelstellingen om de Toegang ook voor de overige genoemde beleidsterreinen vorm te geven. Dit wordt op dit moment voorbereid en ingericht. Met de uitbreiding en versterking van de Toegang wordt de methode 'click,

Koningin Julianalaan 19, Postbus 10.000, 5580 GA Waalre
T: 040 – 22 82 500, E: gemeente@waalre.nl, W: www.waalre.nl, t: @Waalregemeente

call, face' gevolgd, zoals eerder gepresenteerd en passend bij onze visie op dienstverlening.
Daarbij zorgen we voor een goede balans tussen moderne digitale informatievoorziening en persoonlijke ondersteuning. Zo hoeven bijvoorbeeld kwetsbare ouderen niet zelf hun weg te zoeken op een website, maar kunnen zij ook eenvoudig telefonisch of via een persoonlijk gesprek geholpen worden. Op deze manier zetten we onze capaciteit effectief in, terwijl we alle inwoners op passende wijze blijven bedienen.
Met ingang van 1 januari 2026 wordt de Toegang ingezet voor alle genoemde beleidsterreinen, en tevens volgens de nieuwe werkwijze. Tijdens de raadsinformatieavond van 2 december aanstaande wordt u hierover nader geïnformeerd.

Echtscheidingsloket
Jaarlijks maken tienduizenden kinderen in Nederland een scheiding mee, waarvan een aanzienlijk deel onder complexe omstandigheden. Bij ongeveer 10.000 tot 14.000 kinderen leidt dit tot ernstige emotionele en gedragsproblemen, vaak met inzet van jeugdhulp als gevolg. Complexe scheidingen kenmerken zich door langdurige conflicten en juridische strijd, en hebben blijvende impact op kinderen. Opvallend is dat 80% van de kinderen die jeugdhulp ontvangen, te maken heeft gehad met een (complexe) scheiding (bron: cbs.nl).
Complexe scheidingen vragen intensieve, specialistische hulp. Dit zien we ook terug bij ons CMD en het PlusTeam; tot wel 75% van de caseload van onze jeugdconsulenten en generalisten is gerelateerd aan scheidingsproblematiek, waarmee het belang van vroegsignalering en preventie om te voorkomen dat een scheiding ontwikkelt tot een complexe scheiding wordt onderstreept.
Om ouders en kinderen beter te kunnen ondersteunen en complexe scheidingen te de-escaleren, begint in het najaar van 2025 de opstartfase van het inrichten van een echtscheidingsloket onder de noemer 'Uit elkaar gaan'. Dit is een gezamenlijk project van de gemeenten binnen Dommelvallei+ (Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Waalre), waarbij elke gemeente zijn eigen scheidingsloket inricht. Hiermee kunnen we expertise bundelen, efficiënter werken en inwoners gerichter ondersteunen. Door het preventieve aanbod verder te ontwikkelen, willen we voorkomen dat scheidingen uitmonden in een complexe echtscheiding en ervoor zorgen dat de schade voor ouders en kinderen in onze gemeente(n) zoveel mogelijk wordt voorkomen en beperkt. Het doel van het project 'Uit elkaar gaan' bestaat uit vier pijlers;

- Het verminderen van het aantal complexe scheidingen in onze gemeente
- Het CMD en PlusTeam beter toerusten om ondersteuning te bieden aan (kinderen van) scheidende ouders
- De inzet van geïndiceerde (jeugd)hulp verminderen, waardoor we kosten besparen
- Hetzelfde aanbod beschikbaar stellen aan inwoners van vier gemeenten binnen Dommelvallei+

Tijdens de raadsinformatieavond op 2 december zullen we u verder informeren over dit onderwerp.

Effect aangepaste verordening leerlingenvervoer
Met ingang van schooljaar 2025-2026 is de nieuwe verordening van kracht.

Koningin Julianalaan 19,, Postbus 10.000, 5580 GA Waalre
T: 040 – 22 82 500, E: gemeente@waalre.nl, W: www.waalre.nl, t: @Waalregemeente

Van de leerlingen die op basis van de nieuwe verordening niet langer in aanmerking kwamen voor bekostigd leerlingenvervoer, hebben enkele ouders bezwaar ingediend. Deze bezwaren zijn behandeld via de formele bezwaarprocedure. Het college heeft inmiddels besloten het oorspronkelijke besluit te handhaven, conform het advies van de bezwarencommissie of de hardheidsclausule toe te passen. Voor de overige leerlingen zijn geen bezwaren ingediend; deze kinderen reizen inmiddels op alternatieve wijze naar school. Ook de leerlingen waarvoor bezwaar is ingediend, maken gebruik van een alternatieve vervoersoplossing.

Er is één aanvraag gedaan voor de verstrekking van een elektrische fiets. Deze aanvraag is beoordeeld, toegekend en inmiddels verwerkt.

De aanpassing van de verordening levert een financiële kostenbesparing op van €13.000,- voor dit jaar, maar belangrijker nog is het effect dat ouders vaker zelf hun kinderen naar school brengen en dat leerlingen worden gestimuleerd in hun zelfredzaamheid, wat bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie.

Tot slot constateren wij een geleidelijke verandering in de beeldvorming rondom het leerlingenvervoer. Waar eerder het uitgangspunt was dat ouders recht hadden op vervoer, zien we nu een verschuiving naar het besef dat leerlingenvervoer een voorziening is voor wie het niet zelfstandig kan organiseren. Wij investeren actief in deze verandering van perspectief, onder andere in samenwerking met ketenpartners zoals speciaal basisonderwijsscholen (SBO-scholen). Deze partners tonen zich bereidwillig en hechten eveneens veel waarde aan het bevorderen van zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij hun leerlingen. In gesprekken met deze partners wordt onder meer aandacht besteed aan de informatievoorziening op schoolwebsites, waar nu nog vaak staat dat ouders leerlingenvervoer kunnen aanvragen bij plaatsing op een SBO-school.

Brede aanbesteding welzijnsdiensten

Het huidige welzijnsaanbod binnen de gemeente is versnipperd en verdeeld over meerdere organisaties. Onduidelijkheid over verantwoordelijkheden tussen betrokken partijen en tussen de gemeente en welzijnsorganisaties komt voor. Dit heeft invloed op de toegankelijkheid en effectiviteit van ondersteuning aan inwoners. Hoewel er vertrouwen is in de professionals, ontbreekt het hen vaak aan de flexibiliteit om maatwerk te leveren.
De gemeente gaat haar welzijnsaanbod bundelen om toegankelijkheid en effectiviteit van ondersteuning aan haar inwoners te bevorderen. Hiervoor gaat zij voor zover mogelijk een overeenkomst afsluiten met één brede welzijnsorganisatie.
De gemeente streeft naar een gebundeld welzijnsaanbod met één herkenbaar aanspreekpunt voor inwoners. Dit aanspreekpunt moet in staat zijn om maatschappelijke hulpvragen te ontvangen, te duiden en op te lossen.
We richten ons erop dat er voor 1 juli een contract getekend is tussen de welzijnsaanbieder en de gemeente.

Koningin Julianalaan 19,, Postbus 10.000, 5580 GA Waalre
T: 040 – 22 82 500, E: gemeente@waalre.nl, W: www.waalre.nl, t: @Waalregemeente

Ingeboekte besparingen

Met de maatregelen die vanuit de Taskforce zijn ingezet, verwachten we structurele kostenbesparingen te realiseren en waar mogelijk kwaliteit te verbeteren en belangrijke stappen te zetten richting preventie en samenredzaamheid. Tegelijkertijd blijft het een uitdaging om de financiële effecten van deze maatregelen nauwkeurig in kaart te brengen. Een goed voorbeeld hiervan is de aanpassing van de verordening leerlingenvervoer. In 2025 kunnen we het directe resultaat meten doordat enkele leerlingen geen gebruik meer kunnen maken van het vervoer. Voor het volgende schooljaar is echter onbekend hoeveel aanvragen er zouden zijn gedaan onder de oude regeling. Hierdoor is het financiële effect van deze maatregel niet structureel door te rekenen.

Dit geldt ook voor maatregelen binnen de beleidsterreinen jeugd en Wmo. Hoewel er positieve ontwikkelingen zichtbaar zijn, zoals een afname van het aantal aanvragen en het feit dat veel hulpvragen inmiddels kunnen worden afgesloten met advies, informatie of een verwijzing naar een voorliggende voorziening, blijft het lastig om deze effecten structureel en meerjarig te kwantificeren.

Voor de komende jaren zijn de volgende structurele kostenbesparingen op het terrein van jeugd ingeboekt in de begroting:

- **2026**: € 50.000
- **2027**: € 100.000
- **2028**: € 150.000
- **2029 en verder**: € 200.000 structureel

Voor de Wmo is een structurele besparing van € 200.000 begroot, als gevolg van de aanpassing in de voorziening Hulp bij het Huishouden. Door de herstelmaatregel die momenteel wordt uitgevoerd, zal deze besparing naar verwachting lager uitvallen dan oorspronkelijk geraamd. Het exacte bedrag is op dit moment nog niet bekend.

Zoals u heeft kunnen lezen in de RIB Monitor en de 2e Turap, zijn de verwachte kosten voor zowel jeugd als Wmo in 2025 lager dan begroot. We zijn een verklaring daarvoor aan het onderzoeken, maar mogelijk zijn die mede toe te schrijven aan de ingezette maatregelen vanuit de Taskforce. We zullen het resultaat van dit onderzoek opnemen in de jaarrekening.

Koningin Julianalaan 19,, Postbus 10.000, 5580 GA Waalre
T: 040 – 22 82 500, E: gemeente@waalre.nl, W: www.waalre.nl, t: @Waalregemeente

Tot slot
Met deze brief hebben wij u geïnformeerd over de voortgang en actuele ontwikkelingen binnen de Taskforce Sociaal Domein. De ingezette maatregelen laten positieve effecten zien op het gebied van wachttijden, toegankelijkheid en kostenbeheersing. Tegelijkertijd blijven we alert op nieuwe signalen en ontwikkelingen, en monitoren we de effecten van ons beleid nauwgezet. Waar mogelijk sturen we bij en blijven we inzetten op het realiseren van structurele besparingen, zonder de kwaliteit van ondersteuning aan onze inwoners uit het oog te verliezen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer

Koningin Julianalaan 19,, Postbus 10.000, 5580 GA Waalre
T: 040 – 22 82 500, E: gemeente@waalre.nl, W: www.waalre.nl, t: @Waalregemeente